

Projektuppdrag Stationsområdes- utredningar

Beslutsdatum: ÅÅÅÅ-MM-DD
Giltighetstid: ÅÅÅÅ-MM-DD
Dokumentansvarig: Kristina Sandberg
Kontor: Tillväxtkontoret

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Syfte	3
Effektmål.....	3
Förutsättningar.....	4
Parternas åtaganden inom fyrsårsavtalet.....	4
Finansiering.....	5
Omfattning och leveranser.....	5
Övergripande.....	5
Tidplan.....	5
9. Risker och möjligheter.....	6
10. Ekonomi.....	7

Bakgrund

Knivsta är Sveriges yngsta kommun i dubbel bemärkelse. Kommunen bildades så sent som 2003 med 12 500 invånare och idag bor strax över 20 500 personer i kommunen. Kommunen har också Sveriges yngsta medelålder och många Knivstabor är del av en småbarnsfamilj.

Knivsta är på många sätt en välmående kommun med låg arbetslöshet, uppskattade skolor, utbildad befolkning och en plats med många företagare. Det geografiska läget mitt emellan Uppsala och Stockholm gör det lätt och attraktivt att bo, verka och leva i Knivsta. Målet är att fortsatt utveckla kommunens tätorter enligt trädgårdsstadens principer med småstaden som förebild.

År 2017 gjorde kommunen, staten och regionen en överenskommelse om utbyggnad av två nya järnvägsspår samt en ny station i Alsike för pendeltågstrafiken. Infrastruktursatsningen ska skapa underlag för kommunen att växa under lång tid framöver. För att åstadkomma den avtalade samhällsutvecklingen har parterna enats om att samarbeta på ett nytt sätt. Målet är att samordning av statliga och kommunala processer ska leda till större nyttor.

Kommunen, regionens och statens intressen och åtaganden möts på flera sätt i stationsmiljöerna i Knivsta och Alsike. Därför är det viktigt att kommunen har en tydlig bild över vilka kvaliteter och funktioner som ska möjliggöras på platserna.

Syfte

Syftet med att ta fram stationsområdesutredningar är att öka kunskap om områdets förutsättningar och framtida potential. Särskilt fokus läggs på förutsättningar för kollektivtrafik, kommersiell och kommunal service, en trygg och trivsam stationsmiljö samt platsens långsiktiga utveckling.

Utredningarna ska visa funktioner och kvaliteter som kommunen vill uppnå i samband med Fyrspår och utbyggnad av stationsområdena till 2057. Resultatet ska ligga till grund för järnvägsplanen, kommunala detaljplaner och förhandling av medfinansieringsavtal med Trafikverket.

Effekt mål för stationsområdena

Trösklarna för att välja hållbara färdmedel är låga och det är lätt och smidigt för boende i kommunen att resa hållbart mellan tätorterna i kommunen och ut i omvärlden.

Stationsområdena har en god gestaltad livsmiljö och upplevs som välkomnande noder i kommunen. Att vistas vid kommunens stationsmiljöer är tryggt och trivsamt för alla - resenären, den kommersiella aktören, boende och besökare.

I en genomtänkt struktur samsas gröna stråk och kommersiella aktörer som aktiverar stationsområdet i Knivsta. Infrastrukturen skapar förutsättningar för funktionsblandad utveckling i anslutning till stationsområdena.

Fysiska barriärer har mildrats genom god gestaltning av järnvägsanläggningen och stationsmiljön runt omkring. Områdena upplevs som lätt att överblicka och orientera sig i med gena passager under och över järnvägen.

Platsen är utbyggd med ett lågt klimatavtryck. Utformning, materialval och gestaltning av den allmänna platsen är genomtänkt för att klara av att möta framtidens utmaningar och efter slitage fortfarande utgöra en trygg och tilltalade plats.

Genom kommunikation och dialog upplever Knivstabor och företagare delaktighet i utvecklingen.

Projektmål för arbetet

- Stationsområdesutredningarna ska vara klara till årsskiftet 24/25
- Befintliga kunskapsunderlag för flödesberäkningar och stationsområdenas förutsättningar ska användas i arbetet så långt det är möjligt
- Budgeten får inte överskrida årets avsatta medel för fyrspar
- Progress i arbetet ska rapporteras till Beredningen för strategisk planering och infrastruktur

Om det uppstår målkonflikter under projektgenomförandet ska följande prioriteringsordning tillämpas vid beslut.

1. Tid
2. Kvalitet
3. Ekonomi

Förutsättningar

Parternas åtaganden inom fyrsparavtalet

Trafikverket planerar för och bygger ut de nya spåren och stationen i Alsike och eventuellt anpassningar på Knivsta station. Järnvägsplanen inleds under hösten 2024 och utbyggnaden ska vara klar till år 2034. Ett medfinansieringsavtal ska vara tecknat till samrådet för järnvägsplanen.

Knivsta kommun ansvarar för att ta fram stationsområdesutredningar för både Knivsta och Alsike som ska belysa kollektivtrafiksnoderna behov av funktion och

kvalitet i samband med kommande samhällsutveckling. Arbetet görs i nära samverkan med Trafikverket och Region Uppsala. Knivsta kommun ansvarar även för att upprätta detaljplaner för nödvändig allmän plats samt upphäva detaljplaner som överlappar järnvägsplanen. Kommunen bygger ut allmän plats intill stationerna.

Regionen ansvarar för reseanalyser och helhetsplanering av kollektivtrafiken vid moderna Knivsta och Alsike. Regionen ansvarar även för att finansiera en gång och cykelväg mellan Knivsta och Bergsbrunna.

Finansiering

Att ta fram stationsområdesutredningar är skattefinansierat och medel om ca 1000 000 kr finns avsatta i budget för 2024. Samfinansieringslösningar ska sökas med Region Uppsala och Trafikverket där det är lämpligt.

Omfattning och leveranser

- Kartlägga förutsättningar och formulera ambitioner kring stationsmiljöerna
- Inventera och sammanställa redan gjort arbete
- Genomföra flödesanalyser i Alsike och Knivsta samt förutsättningar för kommersiell utveckling vid Knivsta station
- Kontinuerligt rapportera till tjänstemannastyrgrupp och Beredning för strategisk planering och infrastruktur
- Ta fram kostnadsberäkningar i syfte att förbereda finansieringsåtgärder
- Kontinuerligt bidra till återkoppling och uppföljning med Länsstyrelsen avseende progress inom ramen för fyrspårsavtalet

Tidplan

Stationsområdesutredningarna ska vara klara till årsskiftet 2024/2025.

Q1

- Överenskomma om stationsområdesutredningarnas innehåll med Trafikverket och Region Uppsala
- WS med beredning för infrastruktur och strategisk planering

Q2

- Besluta projektuppdrag
- Utredningar och analyser
- Rapportera till förvaltningens styrgrupp/politisk beredning

Q3

- Färdigställa utredningar och sammanfatta slutsatser
- Rapportera till förvaltningens styrgrupp/politisk beredning

Q4

- Sammanställa slutleverans
- Godkännande av tjänstemannastyrgrupp
- Beredning och beslut i kommunstyrelsen

Tidplan för hela spår och stationsutbyggnaden inklusive trafikplats redogörs för nedan.

Fas och tid /Aktivitet	Fas 1 2024-2025	Fas 2 2026-2027	Fas 3 2028-2030	Fas 4 2031-2034
Avtalstecknande med trafikverket och regionen	X	X		
Stationsområdesutredningar	X			
Trafikverkets järnvägsplan	X	X	X	
Nya detaljplaner för stationsområden	X	X		
Upphävande av detaljplaner	X	X		
Vägplan för trafikplats	X	X		
Utbyggnad av trafikplats		X	X	
Utbyggnad av allmän plats och stationer				X

Aktiviteter i rosa är Trafikverket och i vitt och grönt Knivsta kommun

9. Risker och möjligheter

- Möjlighet att skapa samsyn mellan Trafikverket, Region Uppsala och kommunen avseende utvecklingen av stationsområdena
- Möjlighet att tillskapa ett underlag som bidrar till Översiktsplanen och till efterkommande detaljplaner i området
- Möjlighet att bidra till kunskap om marknadsförutsättningar som kan ge platsutvecklingsansatser i området med omnejd
- Risk att brist på interna och/eller externa resurser gör att tidplanen inte kan hållas.
- Risk att oförutsedda kostnader uppstår och att fördyringar sker
- Brist på kompetens inom specialområden
- Risk att regionen inte kan ta ställning i tid avseende kollektivtrafik i stationsmiljöerna

10. Ekonomi

Delprojekt stationsområdesutredningar har 1000 000kr till sitt förfogande under 2024.

KOSTNADER	
Markutredning (drift)	100 tkr
Flödesanalyser (drift)	500 tkr
Marknadsanalys	100 tkr
Bebyggelsemiljö	200 tkr
Stationsfunktioner och yta	100 tkr
TOTAL	1000 tkr